

Motion till riksdagen 2005/06:Ub303

av **Mikaela Valtersson och Åsa Domeij (mp)**

Förvaltningsbesvär vid prövning av bidrag till friskolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att friskolor får rätt att få bidragen prövade av allmän förvaltningsdomstol genom förvaltningsbesvär.

Motivering

I dag finns en del problem vad gäller kommunala beslut om fristående skolors bidrag. Vid överklagande kan i dag de administrativa domstolarna inte bestämma bidragsbeloppet utan endast undanröja beslutet och därmed sända det åter till kommunen för ny behandling. Detta innebär en oerhörd försening för den fristående skolan. Kommuner kan i dag missbruka besvärsordningen genom att fatta ett nytt olagligt beslut, som i sin tur överklagas. Denna ordning innebär ett onödigt resursslöseri för hårt belastade länsrätter och högre instanser.

Kommunernas hantering påverkar friskolornas elever negativt. Under den tid som processen pågår riskerar de att få en sämre utbildning än sina kamrater i den kommunala skolan eftersom skolan inte får samma ekonomiska ersättning som den kommunala skolan i kommunen. Denna behandling är ett brott mot skollagen som säger att elever ska behandlas på samma sätt oavsett vem deras skolhuvudman är.

Ett problem är att endast invånare i den kommun där beslutet är fattat kan överklaga. Friskolor kan således inte överklaga. Det är vanligt att friskolor har elever från många kommuner (i fristående gymnasieskolor kan eleverna komma från hela landet), vilket gör det svårt att hålla reda på beslut som är fattade i kommuner där friskolan inte är belägen. Detta är stötande eftersom skolan är den som mest berörs av beslutet och där skyldig att fullfölja sitt åtagande gentemot sina elever, även om kommunen betalar ett felaktigt bidrag.

Fel! Okänt namn på

Skolverket har i sin utredningsrapport ”Kommunernas bidrag för elever i fristående gymnasieskolor” (2004-02-20, Dnr 75-2004:248) reagerat över kommunernas tillämpning av det befintliga bidragssystemet på gymnasienivå (ett system som är så gott som identiskt med det som finns på grundskolan) och anser att kommunerna skapat sig genvägar i systemet. Skolverket anser att det borde göras möjligt för friskolor att överklaga kommunala beslut genom s.k. förvaltningsbesvär genom att den besvärsmöjligheten skrivs in i skollagen.

Ändrad ordning

Mitt förslag är att friskolor får rätt att få bidragen prövade av allmän förvaltningsdomstol genom förvaltningsbesvär. Det skulle betyda att domstolen inte bara undanröjer ett felaktigt kommunalt beslut utan även beslutar vilken ersättning kommunen ska betala till friskolan. Dessutom blir då de som beslutet rör besvärberättigade oavsett geografisk hemvist.

Med förvaltningsbesvär skulle alla parter slippa den tidsödande och resurskrävande rundgång vi i dag har i systemet. Det skulle också innebära stora vinster för rättssäkerheten – för de fristående skolorna och för de elever som går där – om en domstol inte bara avgör om en kommun gjort rätt eller fel utan även yttrar sig om vilken ersättning den fristående skolan faktiskt har rätt till.

Stockholm den 29 september 2005

Mikaela Valtersson (mp)

Åsa Domeij (mp)